

Ten aanzien van SNN / Batch 1588 is de controle nog niet afgerond. Hier kunnen nog aanvullende vragen en/of controlebevindingen uit naar voren komen die nu nog niet in dit concept accountantsverslag zijn opgenomen.

Aan:

de raad van gemeente Eemsdelta
T.a.v. mevrouw Kramer,
raadsgriffier
Postbus 15
9900 AA APPINGEDAM

Groningen, 12 juni 2026

Kenmerk:
EK/SvdB/JvdW/AMT/FBe/1081028

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeente Eemsdelta gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2025. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van gemeente Eemsdelta.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente Eemsdelta bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

E.R. Kuik - van Wijk RA MSc
Partner en extern accountant gemeente Eemsdelta

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Belangrijkste
bevindingen

05

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring

- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT-verantwoording van de gemeente Eemsdelta voldoet aan de vereisten.
- ▶ Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld, met uitzondering van € 1,2 miljoen onrechtmatige aanbestedingen die toezien op uitgaven in de SiSa-bijlage.
- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 6.875.000.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

- ▶ Wij hebben geen fouten en onzekerheden boven de rapporteringstolerantie geconstateerd.
- ▶ Er is € 15,6 miljoen aan onrechtmatigheden en onduidelijkheden geconstateerd. Dit ligt boven de grens van € 6,9 miljoen. Het grootste deel komt door fouten in Europese aanbestedingen (€ 7,6 miljoen) en begrotingsonrechtmatigheden (€ 8,0 miljoen), daarom nemen wij een benadrukkingsparagraaf op in onze controleverklaring.

RESULTAAT 2025

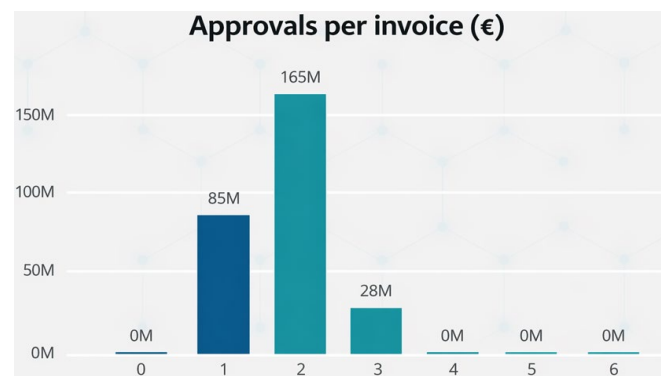
Gemeente Eemsdelta heeft in 2025 een positief resultaat behaald van € 7,3 miljoen.

- ▶ Het resultaat van € 7,3 miljoen over 2025 ligt in lijn met de begroting na wijzigingen (€ 7,6 miljoen).
- ▶ Op meerdere programma's is sprake is van afwijkingen tussen begrote baten en lasten en de daadwerkelijke baten en lasten.

(x €1.000)	2025	BEGROTING NA WIJZIGINGEN
Saldo van baten en lasten	6.697	7.034
Mutatie reserves	613	549
RESULTAAT	7.310	7.583

DATA-ANALYSE

In onze controle maken wij steeds meer gebruik van data-analyse. In onderstaande analyse is zichtbaar hoeveel fiatteringslagen plaats hebben gevonden op inkoopfacturen (totaal in euro's). Facturen met minder dan twee fiatteringslagen hebben wij integraal gecontroleerd, hieruit bleken geen bijzonderheden.

AANDACHTSPUNTEN 2026

Wij zien voor gemeente Eemsdelta de volgende aandachtspunten voor 2026

- ▶ De gemeente heeft de ambitie haar interne beheersing verder te professionaliseren. Realisatie van onze adviezen in de management letter is een aandachtspunt voor 2026.
- ▶ De beheersbaarheid van de stijgende lasten binnen het sociaal domein (met name Jeugdhulp).
- ▶ Het is belangrijk om de geplande bezuinigingen binnen het bezuinigingspakket *Eemsdelta in balans* ronde 2 te blijven monitoren. Afwijkingen van de geplande bezuinigingen zullen direct doorwerken in de financiële positie van de gemeente.

UW FINANCIËLE POSITIE

Uw financiële positie krijgt in onze landelijke benchmarkrapportage een 7, maar de toekomst kent onzekerheden

- ▶ Uit onze benchmark blijkt dat veel gemeenten de komende jaren verwachten behoorlijk in te teren op hun eigen vermogen als gevolg van de gewijzigde financiering vanuit het rijk (ravijnjaar). Om dit te voorkomen heeft Eemsdelta reeds maatregelen getroffen met het pakket *'Eemsdelta in balans'*.
- ▶ Het weerstandsvermogen van gemeente Eemsdelta met een ratio van 2,8 (2024: 2,0) is uitstekend. Desalniettemin staat ook de gemeente Eemsdelta voor financiële uitdagingen op de langere termijn. Vanaf 2028 worden negatieve resultaten verwacht, waardoor het realiseren van de voorgenomen maatregelen van belang is voor het behoud van een gezonde financiële positie op de lange termijn.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.2 Strekking controleverklaring

2.1 Onze opdracht en controle (1)

*Wij de hebben de materialiteit voor de jaarrekening bepaald op € 6.875.000.
De rapporteringstolerantie bedraagt € 344.000.*

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van gemeente Eemsdelta, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

De reikwijdte van onze controle nader toegelicht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 4 juli 2025. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring is goedkeurend

Aangezien de jaarrekening 2025 van gemeente Eemsdelta aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij hierbij een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Wij de hebben de materialiteit voor de jaarrekening bepaald op € 6.875.000.

De rapporteringstolerantie bedraagt € 344.000

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd.

De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 6.875.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 344.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Het jaarverslag en de jaarrekening van gemeente Eemsdelta zijn verenigbaar

De jaarstukken 2025 van gemeente Eemsdelta bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2025 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2025 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden);

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag is informatie opgenomen over 'wat willen we', 'ontwikkelingen' en 'financieel kader'. De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

2.1 Onze opdracht en controle (2)

Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

De materiële schattingen die onderhevig zijn aan de jaarrekening hebben we gecontroleerd en daartoe hebben we geen bijzonderheden aangetroffen

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2025. In 2025 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente.

Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering

Onze controleaanpak is gebaseerd op een systeemgerichte en risicogerichte benadering, waarbij gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingsystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ Het risico van management override of internal controls; dit is het ook op grond van de controlestandaarden te onderkennen risico dat het management buiten de getroffen interne beheersingsmaatregelen om invloed zou kunnen of willen uitoefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten.
- ▶ Onjuiste toerekening van ontvangen gelden Batch1588 op basis van voortgang en subsidievoorwaarden.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Eemsdelta

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Onze overige dienstverlening heeft betrekking op WPG-audit.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van gemeente Eemsdelta uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2025. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

2.2 Strekking controleverklaring (1)

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.

Strekking van de controleverklaring is goedkeurend

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd (zie ook verdere uitwerking in paragraaf 4.2).

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 344.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring, aangezien - met uitzondering van de aanbestedingsonrechtmatigheden in de SiSa-bijlage van in totaal € 1,2 miljoen - geen fouten en onzekerheden zijn geconstateerd die de rapporteringstolerantie overschrijden.

SAMENVATTING MATERIALITEIT

Materialiteit (2% voor fouten en onzekerheden)	6.875.000
Uitvoeringsmaterialiteit (75% van de materialiteit)	5.156.000
Rapporteringstolerantie	344.000

2.2 Strekking controleverklaring (2)

De besprekingen met het management en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Wij vinden de inschatting van het college v.w.b. het vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar

In generieke zin kunnen gemeenten bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Gemeenten kunnen echter niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement.

Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2025.

De besprekingen met het management en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de organisatie. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken, zie hiervoor tevens hoofdstuk 4.6. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u en uw auditcommissie over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Wij benadrukken het belang om dit onderwerp regelmatig onder de aandacht te brengen en te houden, met als doel de gehele organisatie bewust te laten zijn van fraude- en corruptierisico's. Naast directe schade kan immers ook belangrijke reputatieschade optreden.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat er bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Tijdens de controle van boekjaar 2025 betrof dit het volgende risico:

- ▶ Het risico van management override of internal controls; ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van het boekjaar dan wel bij het opstellen van de jaarstukken.

Dit is overigens een risico dat wij bij alle organisaties onderkennen. Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's verwijzen wij naar onze controleverklaring 2025. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Begroting versus realisatie

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Begroting versus realisatie

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat 2025 van gemeente Eemsdelta is € 0,3 miljoen lager in vergelijking met de begroting na wijzigingen. Percentueel wijken de werkelijke cijfers slechts 0,07% af ten opzichte van de begroting na wijzigingen (als percentage van de totale begrote lasten). Deze afwijking is zeer beperkt, hierbij valt wel op dat nadelen op programma 0 en 6 worden gecompenseerd door een voordeel op programma 8. Voor een nadere toelichting op de gestegen kosten binnen programma 6 Sociaal Domein, zie paragraaf 4.1. In het hiernaast opgenomen overzicht is het resultaat per programma weergegeven.

Het resultaat van 2025 is € 0,3 miljoen lager dan het verwachte resultaat uit de begroting na wijzigingen excl. mutatie reserves

Wij vinden het naast de analyse op de ontwikkeling van het resultaat ook goed om de ontwikkeling van het saldo van baten en lasten te analyseren, dus exclusief de reservemutaties. Het saldo van baten en lasten bepaalt immers de 'winst' (of 'verlies') van het betreffende jaar. Het eigen vermogen stijgt (of daalt) met de omvang van het saldo van baten en lasten. Het resultaat van € 7,3 miljoen over 2025 is € 0,3 miljoen lager dan het verwachte resultaat vanuit de begroting na wijzigingen van € 7,6 miljoen.

OVERZICHT REALISATIE PER PROGRAMMA 2025 *1000 €

Programma	Realisatie	Begroting na wijziging	Vershil
0. Bestuur en ondersteuning	-/- 5.430	-/- 4.399	-/- 1.031
1. Veiligheid	-/- 6.825	-/- 6.739	-/- 86
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-/- 13.373	-/- 13.898	525
3. Economie	-/- 1.876	-/- 1.856	-/- 20
4. Onderwijs	-/- 5.250	-/- 5.320	70
5. Sport, cultuur en recreatie	-/- 16.403	-/- 16.382	-/- 21
6. Sociaal Domein	-/- 78.061	-/- 77.044	-/- 1.017
7. Volksgezondheid en milieu	-/- 3.397	-/- 3.820	423
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-/- 3.235	-/- 5.506	2.271
9. Algemene dekkingsmiddelen	164.606	165.704	-/- 1.098
Overhead en vennootschapsbelasting	-/- 24.060	-/- 23.707	-/- 353
Saldo van baten en lasten	6.697	7.034	-/- 337
Onttrekkingen reserves	20.738	20.299	439
Dotatie aan reserves	-/- 20.125	-/- 19.750	-/- 375
RESULTAAT	7.310	7.582	-/- 273

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van gemeente Eemsdelta. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. Hieronder vindt u een andere toelichting op de ratio's van uw gemeente.

Weerstandsvermogen van gemeente Eemsdelta is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De gemeente heeft een weerstandscapaciteit van € 28,1 miljoen (inclusief een bedrag van € 0,8 miljoen van vrij aanwendbare bestemmingsreserves). In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. Gemeente Eemsdelta heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 10,1 miljoen. Het weerstandsvermogen van gemeente Eemsdelta is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

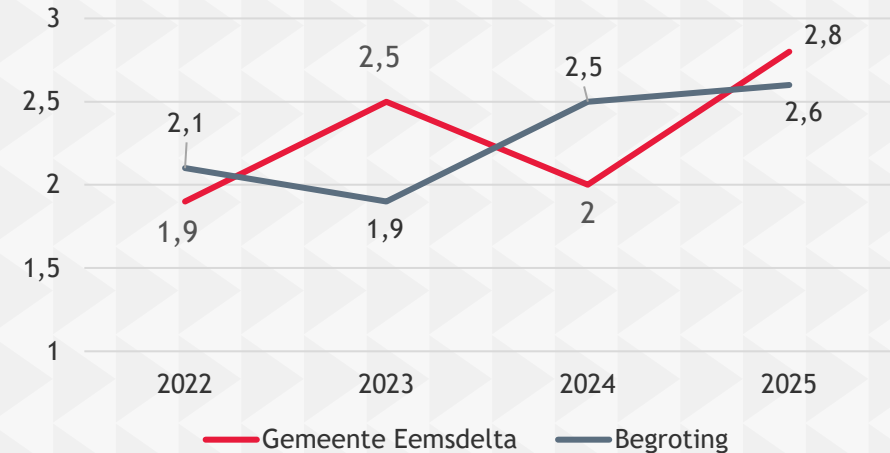
Solvabiliteit

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2025 16,6%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter gemeente Eemsdelta in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteit is lager dan gemiddeld, wat voornamelijk veroorzaakt wordt door de vooruitontvangen bedragen van de aardbevingsschade subsidies, welke zijn opgenomen onder de overlopende passiva.

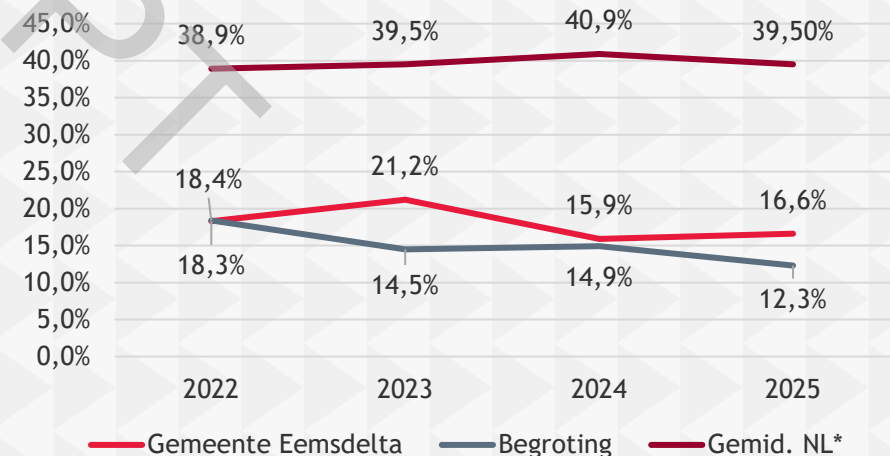
Overige ratio's

De financiële kengetallen laten een positief beeld zien. De netto schuldquote is laag en lager dan begroot, wat wijst op beperkte schuldruk. Ook de ratio grondexploitatie is laag, wat betekent dat de risico's vanuit grondposities beperkt zijn.

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

SOLVABILITEITSRATIO

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Zonder verdere maatregelen zal het eigen vermogen van gemeente Eemsdelta ultimo 2029 per saldo afgenomen zijn met circa € 0,3 miljoen

Inleiding

Schijn bedriegt: positieve cijfers verhullen structurele uitdagingen. Dat is de titel van ons benchmarkonderzoek gemeenten dat wij in januari 2026 hebben uitgebracht over de financiële positie van gemeenten. Wij concluderen hierin dat de meeste gemeenten over 2024 een positief resultaat hadden (per saldo € 2,0 miljard) terwijl voor de komende vijf jaren grote tekorten worden verwacht (over vijf jaar totaal voor alle gemeenten € 2,0 miljard). Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde financieringssystematiek vanuit het Rijk, wat leidt tot een zogenoemd ‘Ravijn’.

Gemeente Eemsdelta heeft via het programma “Eemsdelta in balans I” en “Eemsdelta in balans II” plannen opgesteld die leiden tot een beperking van de tekorten. Volgens de begroting 2026 wordt tot en met 2029 cumulatief een negatief resultaat (vóór mutaties reserves) behaald van € 0,3 miljoen. In de grafiek hiernaast zijn de resultaten per jaar inzichtelijk gemaakt.

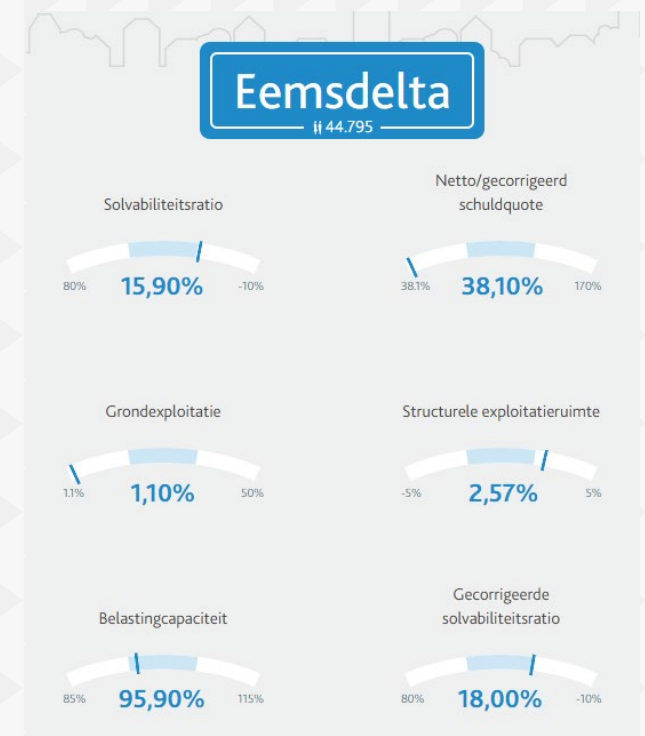
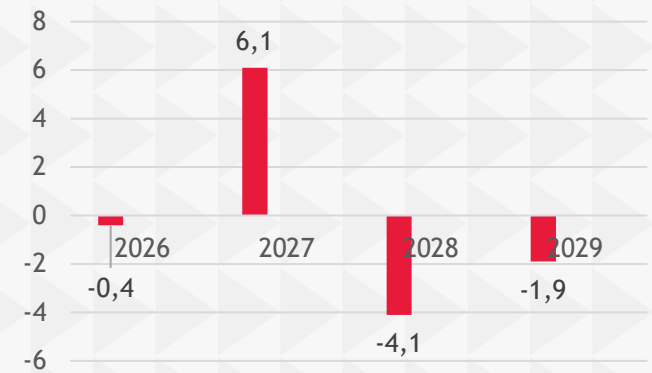
De meerjarenbegroting toont over de aankomende vier jaren een tekort. Het tekort doet zich name voor vanaf boekjaar 2028 en maakt het meerjarenperspectief uitdagend.

Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In dit GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als basis gebruikt voor het bepalen van uw score en dus financiële positie. Indien uw gemeente voor de komende jaren (2025 tot en met 2029) per saldo een negatief resultaat begroot (en inteert op het eigen vermogen), beïnvloedt dit de score. Een uitwerking van deze systematiek beschrijven wij in onze [benchmarkrapportage](#).

De gemeente Eemsdelta heeft een zeven als rapportcijfer, dit komt doordat de ratio's in de basis goed zijn (zie paragraaf 3.2) en doordat door de genomen maatregelen beperkte tekorten worden verwacht voor de toekomst. Doordat de solvabiliteit in 2023 net boven de 20% lag (categorie minst risicovol op basis van het GTK 2020) en deze ultimo 2024 net onder de 20% ligt, is het rapportcijfer gedaald ten opzichte van de vorige benchmarkrapportage.

BEGROOT RESULTAAT VOOR MUTATIE RESERVES (IN MILJOENEN €) op basis van begroting 2026

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Programma 'Sociaal domein'

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

4.3 Belangrijke schattingsposten

4.4 Overige bevindingen en aandachtspunten

4.5 Data-analyse

4.6 BBV, WNT en SiSa

4.1 Programma ‘Sociaal domein’ (1)

De lasten van gemeente Eemsdelta in het programma ‘Sociaal domein’ bedragen over 2025 circa € 120,5 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

Programma Sociaal domein				
#	Onderdeel	2024	2025	Begroting 2025
1	Samenkracht en burgerparticipatie	15.263	14.894	14.412
2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.608	7.098	6.989
3	Inkomensregelingen	36.639	38.286	38.333
4	WSW en beschermt werk	13.294	13.367	13.339
5	Arbeidsparticipatie	1.423	1.736	1.800
6	Wmo	15.109	16.579	15.632
7	Jeugdzorg	22.812	28.620	27.016
	TOTAAL	109.148	120.579	117.521

Jeugdzorg Zin

Ten aanzien van de jeugdhulp heeft de gemeente Eemsdelta via de RIGG de zorg ingekocht en instellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt de gemeente Eemsdelta bij het RIGG om een controleverklaring. Hieruit blijkt een onzekerheid voor de gemeente Eemsdelta van € 246.000 (2024: € 268.000). Dit ligt beneden onze rapporteringstolerantie.

De lasten ten aanzien van Jeugdzorg zijn met € 5,8 miljoen gestegen ten opzichte van 2024. Daarnaast zijn de totale lasten binnen het programma sociaal domein circa € 3 miljoen hoger uitgevallen dan verwacht op basis van de laatste begroting. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een toename in de inzet van jeugdhulp en een toename van de complexiteit van de hulpvragen.

Wij adviseren de sturing op de jeugdhulp te versterken door structureel gebruik te maken van data-analyse en meer voorspellende sturingsinformatie, zoals maand- en kwartaalprognoses en early warning indicatoren (instroom, doorlooptijden en inzet van zware zorg). Wij adviseren actief de belangrijkste kostenontwikkelingen te analyseren, waaronder volume- en prijseffecten, de verhouding tussen wijkteams en specialistische zorg en de oorzaken van groei in instroom en opschaling. Op basis hiervan kan gericht worden gestuurd op het versterken van preventie en het voorliggend veld, het afbouwen van zware trajecten en het vergroten van de effectiviteit van de ingezette zorg.

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2025 circa € 10 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit gemeente Eemsdelta. De gemeente heeft daarom zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt gemeente Eemsdelta per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door gemeente Eemsdelta zeer beperkte verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring. De productieverantwoordingen zijn in lijn met de lasten in de jaarrekening. Daarmee bestaat geen fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten. Er zijn daarmee geen resterende onzekerheden met betrekking tot de lasten Wmo ZIN (2024: € 217.000).

4.1 Programma ‘Sociaal domein’ (2)

Persoonsgebonden budgetten (PGB's)

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. De gemeente Eemsdelta verkrijgt zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid als gevolg van de ontvangsten van het CAK, dit geldt alleen voor Wmo.

Resumerend hebben wij geen onzekerheden voor pgb boven onze rapporteringsgrens geconstateerd (conform 2024). Uit de accountantscontrole 2025 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. De impact hiervan ligt voor de gemeente Eemsdelta beneden de controletolerantie.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording (1)

Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording bedraagt de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 15,6 (2024: € 45,1 miljoen).

Status wijziging wet- en regelgeving

Naar aanleiding van de wijzigingen in het BBV wijzigt vanaf boekjaar 2025 het maximum van de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens naar 2% (was 3%). De omvangsbasis van de verantwoordingsgrens wijzigt naar de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves. In september 2025 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De verantwoordingsgrens valt vanaf 2025 binnen de bandbreedte van 0% tot 2% van de totale lasten van de gemeente. Dit was tot en met 2024 binnen de bandbreedte van 0% tot 3%.
- Het percentage voor de verantwoordingsgrens geldt vanaf 2025 voor de rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden samen. Tot en met 2024 gold het percentage van de verantwoordingsgrens afzonderlijk voor rechtmatigheidsfouten en voor onduidelijkheden.
- Vanaf 2025 geldt dat de omvangsbasis voor het percentage van de verantwoordingsgrens de lasten van de gemeente exclusief toevoegingen aan de reserves is. Tot en met 2024 was dit inclusief toevoegingen aan de reserves.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van gemeente Eemsdelta

De raad van gemeente Eemsdelta heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 6.935.000. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het college van gemeente Eemsdelta vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 15.600.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 6.935.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college van gemeente Eemsdelta een bedrag van € 7.300.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De door het college gerapporteerde afwijkingen en onduidelijkheden kunnen als volgt worden samengevat:

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID			
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen en onduidelijkheden (in €)
Voorwaardencriterium	0	7.600.000	7.600.000
Begrotingscriterium	7.300.000	700.000	8.000.000
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
TOTAAL	7.300.000	8.300.000	15.600.000
Verantwoordingsgrens (2%)	6.935.000		
Rapportagegrens	346.750		

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording (2)

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft en dat gemeente Eemsdelta toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de in de rechtmatigheidsverantwoording genoemde onrechtmatigheden te onderbouwen.

Rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2025 van gemeente Eemsdelta te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het college toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van gemeente Eemsdelta, dat d.d. 26 november 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld, en de financiële verordening.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

De paragraaf bedrijfsvoering is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat. De gemeente Eemsdelta ligt in deze paragraaf toe welke acties in gang zijn gezet om toekomstige onrechtmatigheden te voorkomen.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van gemeente Eemsdelta heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het college heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen college en raad in de financiële verordening acceptabel.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Het college en de raad hebben door middel van de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd moeten worden. Het college van gemeente Eemsdelta heeft de overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten tijdig voorgelegd aan de raad en er is in dit kader geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden. De overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn niet tijdig aan de raad voorgelegd waardoor een begrotingsonrechtmatigheid van € 700.000 in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen is.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording (3)

Wij zien dat gemeente Eemsdelta (stap voor stap) actief bezig is om aanbestedingsonrechtmatigheden te voorkomen. De komende periode zijn acties noodzakelijk.

Voorwaardencriterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen subsidieverstrekkingen, participatiewet en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeente niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2025 heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spend-analyse. In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. In het proces wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet afgedwongen, hierdoor kan niet worden gesteund op interne beheersmaatregelen.

Over 2025 blijkt uit de spend-analyse een totaal aan onrechtmatigheden van €7.600.000. Deze afwijking is als volgt opgebouwd:

(x €1.000)	BEDRAG
Afwijkingen vanuit 2024 die doorlopen in 2025	4.000.000
Nieuwe afwijkingen met ingang van 2025	3.600.000
TOTAAL	7.600.000

Zoals in de tabel is te lezen bestaan de afwijkingen grotendeels uit nieuwe afwijkingen met ingang van 2025, dit betreffen 20 nieuwe crediteuren. Wij adviseren u om scherp te blijven op de EU-aanbestedingswet en uw eigen inkoopbeleid en hierbij geen uitzonderingen toe te staan. Door uw interne audit is vastgesteld dat u de kennis over deze wetgeving binnen uw organisatie nog verder kunt verhogen, waardoor onrechtmatigheden kunnen worden voorkomen.

SiSa

Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Als gevolg hiervan heeft de IA ook een interne controle uitgevoerd op de SiSa-verantwoording. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd die in de rechtmatigheidsverantwoording dienen te worden opgenomen. Eventuele bevindingen zijn gecorrigeerd in de SiSa-bijlage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het college een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het college vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de gemeente genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het college vast of de getroffen maatregelen werken. Indien geconstateerd wordt dat beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Er is geen sprake geweest van bevindingen in het kader van misbruik en oneigenlijk gebruik in 2025.

4.3 Belangrijke schattingsposten (1)

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college en management schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college en management bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendentie bij het college en management.

In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt weergegeven of wij de schatting als conservatief, neutraal of optimistisch hebben aangemerkt.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	BEOORDELING VORIG BOEKJAAR	TOELICHTING SCHATTING
Materiële vaste activa	213.882	Neutraal	Neutraal	De schatting van deze post betreft de levensduur van de materiële vaste activa. De afschrijvingen vinden plaats in overeenstemming met de nota waardering en afschrijving materiële vaste activa 2024.
Uitzettingen	186.719	Neutraal	Neutraal	De schatting van deze post betreft de inbaarheid van debiteuren. Hierbij is het grootste risico de post overige vorderingen (€ 3,5 miljoen), wij hebben vastgesteld dat de waardering van deze vorderingen in overeenstemming is met het BBV.
Grondexploitaties	10.395	Neutraal	Neutraal	Zie voor een toelichting op de schattingen in de grondexploitaties de toelichting op paragraaf 4.3.
Vorzieningen groot onderhoud	8.263	Optimistisch, maar aanvaardbaar	Optimistisch, maar aanvaardbaar	Zie voor een toelichting op de schattingen in de voorziening groot onderhoud de toelichting op paragraaf 4.3.
Vorzieningen overig	15.961	Neutraal	Neutraal	Zie voor een toelichting op de schattingen in de overige voorzieningen de toelichting op paragraaf 4.3.

4.3 Belangrijke schattingsposten (2)

Voorzieningen groot onderhoud

De gemeente heeft ultimo 2025 voor € 8,2 miljoen aan onderhoudsvoorzieningen ter egalisering van kosten verantwoord in de jaarrekening. Deze zien toe op wegen en civiele kunstwerken (bruggen) in de gemeente. Het opstellen van de onderhoudsplannen, en de doorvertaling daarvan naar de onderhoudsvoorzieningen, is een bewerkelijk proces.

De onderhoudsvoorzieningen zijn een belangrijke schattingspost in de jaarrekening, waarbij een gedegen totstandkoming van groot belang is. Concreet bedoelen wij hiermee:

- ▶ De voorziening dient door de organisatie getoetst te worden aan de definities en vereisten zoals gesteld in het BBV. Voldoen de opgenomen componenten in de voorziening aan de door het BBV gestelde voorwaarden voor groot onderhoud?
- ▶ De voorziening dient gedegen onderbouwd te worden met onderliggende onderhoudsplannen, welke periodiek herzien dienen te worden. De onderhoudsplannen dienen per component te zijn opgebouwd. Belangrijk hierbij is dat de componenten ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht en hiervoor in de voorziening voldoende saldo aanwezig, zodat de specificatie van de voorziening aansluit op de daadwerkelijke kosten/uitvoering.
- ▶ Het afgelopen jaar is de prijs van vele goederen significant gestegen. De gemeente indexeert het prijspeil jaarlijks met 2%. Het is van belang na te gaan of 2% een passende indexatie is in het huidig economisch klimaat.

Wij hebben de volgende bevindingen bij de gemeente Eemsdelta inzake de onderhoudsvoorzieningen:

- ▶ Gemeente Eemsdelta heeft de voorziening berekend voor een periode van 10 jaar. Het BBV schrijft een periode van minstens 3 jaar voor, de gemeente voldoet aan dit criterium, wel wijzen wij er op dat de levensduur van de meeste activa over het algemeen langer is dan 10 jaar en daarmee het inzicht vanuit dat perspectief niet volledig is over de looptijd van de activa.

- ▶ De indexatie lijkt optimistisch bepaald, voor 2025 is sprake van een inflatiepercentage volgens de ECB van 3,3%. Echter is dit over de berekende periode van de voorziening niet materieel.
- ▶ Een aandachtspunt is dat de geraamde onderhoudskosten ook daadwerkelijk uitgegeven worden. Voor 2025 blijkt reeds dat een deel van de begrote kosten niet uitgegeven zijn, en daarmee doorgeschoven worden naar 2026. De impact voor de voorziening per ultimo 2025 lijkt beperkt, echter het is voor de komende jaren een belangrijk aandachtspunt dat schattingen betrouwbaar zijn en afwijkingen ten opzichte van eerdere schattingen goed verklaard kunnen worden backtesting.

Voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers

Met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is besloten dat de APPA-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in ABP per 1 januari 2028 worden overgedragen. Dat betekent dat per die datum de APPA-voorzieningen toereikend moeten zijn. Een algemeen aandachtspunt betreft het opnemen van het partnerpensioen in deze APPA-voorziening. Het ministerie van Binnenlandse zaken heeft een onderzoek gedaan of de huidige pensioenvoorzieningen toereikend zijn voor de overdracht per 1 januari 2028. De gemeenten die hieraan mee hebben gewerkt, hebben een individuele brief ontvangen waarin verschillende bedragen worden genoemd, zoals het benodigd vermogen per 1 januari 2025. Voor de voorziening ultimo 2025 dient deze stand geüpdatet te worden naar de uitgangspunten per jaareinde, conform de stellige uitspraak van het BBV.

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente de APPA-voorziening in lijn met de stellige uitspraak heeft geactualiseerd, hetgeen heeft geleid tot een aanvullende dotatie van € 1,1 miljoen, dit resulteert in een totale voorziening van € 6,0 miljoen.

4.3 Belangrijke schattingsposten (3)

Voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In januari 2023 heeft de commissie BBV een uiting gedaan rondom het vraagstuk 'vormen voorziening voor verlofsparen'. Voor het wettelijke verlof saldo per 31 december wordt geen voorziening getroffen. Doordat dit verlof binnen 2 jaar moet worden opgenomen zal dit saldo niet bovenmatig zijn en geen spaarsaldo betreffen. Hier is sprake van een verplichting van gelijke omvang. Voor het spaarverlof zoals dit vanaf 2022 van toepassing is moet voor de verplichting een voorziening worden opgenomen omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof. In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo.

Voor het bovenwettelijke verlof waarvan aangetoond kan worden dat dit een gelijke omvang kent en voor zover dat niet het karakter heeft van overmatige verlofsaldi of spaarsaldi mag geen voorziening worden opgenomen. Voor het bovenwettelijke verlof dat géén gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen. Bij de analyse van de bovenwettelijke verlof verplichting en of er sprake is van wel of geen gelijke omvang van deze verplichting is het belangrijk het risico van het omzetten naar spaarverlof te betrekken. In uw jaarrekening 2025 is een voorziening ad € 2,5 miljoen opgenomen voor het spaarverlof. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot deze verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hierbij geen tekortkomingen geconstateerd.

Grondexploitaties

De grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, stikstofproblematiek, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. De parameters planning, programmering en prijs zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten getoetst.

De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2025 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen. Wij hebben ten aanzien van de planning, programmering en prijs geen bevindingen geconstateerd die leiden tot een onjuiste waardering van de projecten. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat er voor een aantal projecten een voorziening benodigd is, wij hebben vastgesteld dat dit op een correcte wijze is verwerkt.

4.4 Overige bevindingen en aandachtspunten (1)

Ingediende claim Weg naar den Dam

Momenteel loopt een claim tegen de gemeente inzake de Weg naar den Dam die bestaat uit twee onderdelen. De gemeente is op één onderdeel in het gelijk gesteld en voor het andere onderdeel in het ongelijk gesteld. Onduidelijk is nog welk bedrag uiteindelijk zal moeten worden uitbetaald. Voor dit bedrag is in de jaarrekening geen voorziening getroffen omdat het bedrag nog niet betrouwbaar kan worden bepaald. Wel is in de paragraaf weerstandsvermogen hier een bedrag voor opgenomen onder het risico 'lopende bezwaar- en beroepsschriften' en is deze lopende claim opgenomen in het overzicht met niet uit de balans blijkende verplichtingen. Wij kunnen ons vinden in deze verwerkingswijze.

Waardering NAM-locaties

Er loopt een beroepsprocedure voor de belastingjaren 2016-2020 met betrekking tot de WOZ-waarde van de NAM-locaties. Hier heeft de gemeente Eemsdelta een volledig voorziening voor verantwoord en is in voorzien. Vanaf de jaren 2021 zijn de aanslagen gebaseerd op lagere WOZ-waarden. Desalniettemin is ook voor de jaren vanaf 2022 discussie ontstaan met de exploitant over de hoogte van de WOZ-waarden (in verband met vertraging in het sluiten van de gasvelden). De gemeente Eemsdelta heeft een inschatting gemaakt van de haalbaarheid van deze vorderingen vanaf 2022 en hier geen voorziening voor opgenomen. Op dit moment is deze discussie nog niet afgewikkeld. Wij kunnen ons vinden in de verwerking in de jaarrekening, maar wijzen er wel op dat de definitieve uitkomsten van de bezwaarschriften kan afwijken van hetgeen nu in de jaarstukken is verwerkt. In de paragraaf weerstandsvermogen is hier een bedrag voor opgenomen als risico.

Sinds kort is een model beschikbaar om restwaarde te berekenen bij circulaire bouw, zodat eerder tot een dekking kapitaallasten wordt gekomen

Invest NL heeft een model ontwikkeld waarmee de restwaarde van een actief bepaald kan worden bij circulaire bouw. Dit model kan onder andere in de transitie van de onderwijshuisvesting een uitgangspunt vormen voor bepaling van de restwaarde van de betreffende gebouwen, wat leidt tot lagere kapitaallasten.

Omdat circulair bouwen ook speelt bij gemeente Eemsdelta zoals bij het Huis van cultuur en bestuur en deze systematiek het dekkingsvraagstuk verkleint, geven wij de toepassing van dit model graag ter overweging mee.

Begrotingssubsidies

Een begrotingssubsidie is een subsidie voor activiteiten die maar door één of heel weinig partijen uitgevoerd kunnen worden. Uit de jurisprudentie over begrotingssubsidies volgt dat deze uitsluitend kunnen worden verleend indien op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria vaststaat dat redelijkerwijs slechts één serieuze gegadigde voor de te subsidiëren activiteit in aanmerking komt. In een dergelijk geval is een beperkte mededingingsprocedure toelaatbaar. Dit vereist een voorafgaande en transparante bekendmaking van het voornemen tot subsidieverlening, waarbij dit voornemen ten minste acht weken voorafgaand aan het subsidiebesluit openbaar wordt gemaakt. Daarnaast dient deugdelijk te worden gemotiveerd waarom de beoogde subsidieontvanger als enige serieuze gegadigde wordt aangemerkt.

Gemeente Eemsdelta heeft voor het subsidiejaar 2025 vastgesteld dat het hiervoor beschreven risico bij begrotingssubsidies beperkt van omvang is. Voor het subsidiejaar 2026 zal nader worden onderzocht in hoeverre en onder welke voorwaarden begrotingssubsidies binnen de gemeentelijke subsidieverstrekking passend en rechtmatig kunnen worden toegepast.

Incidentele subsidies

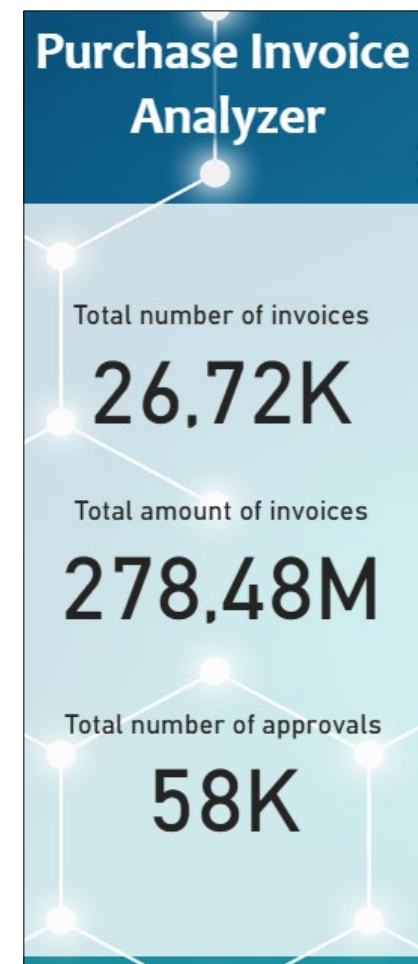
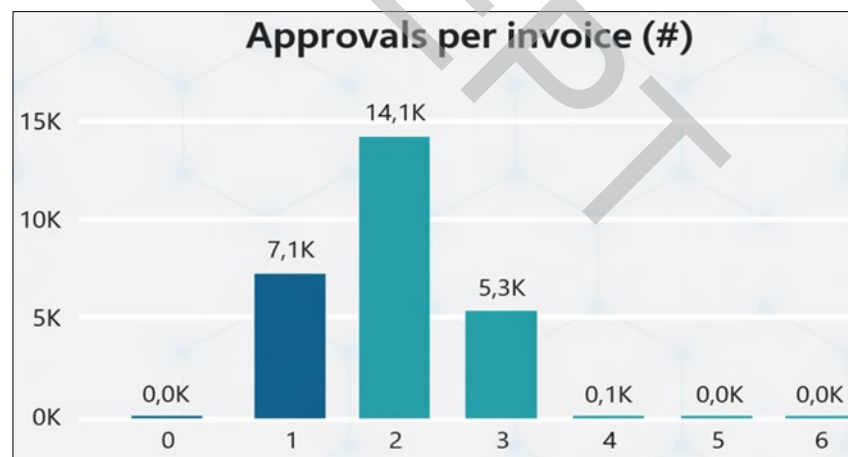
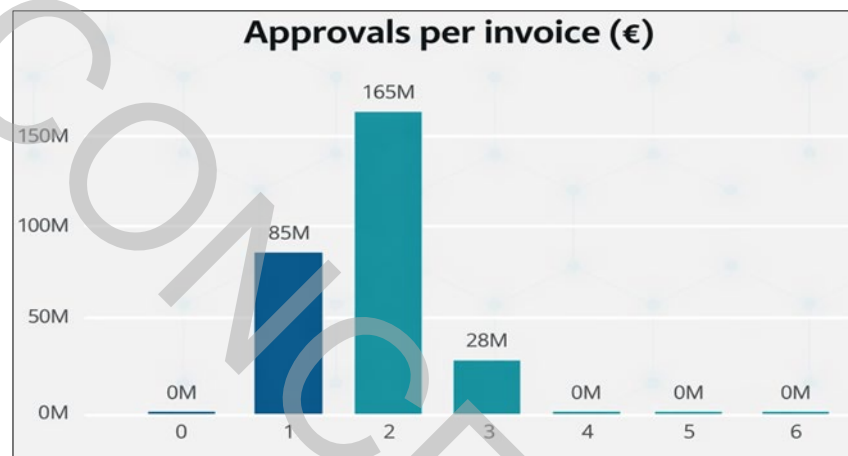
Incidentele subsidies mogen alleen worden verstrekt in uitzonderlijke situaties, waarbij sprake is van een onvoorzien en eenmalig project. Indien activiteiten voorzienbaar zijn, langer in voorbereiding zijn geweest of passen binnen bestaand beleid, ontbreekt het incidentele karakter en kan deze subsidievorm niet worden toegepast. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging bij de keuze voor de juiste subsidievorm. Het is belangrijk voor aankomend jaar te evalueren of dergelijke incidentele subsidies onterecht gehanteerd worden.

4.5 Data-analyse

Autorisatie inkoopfacturen

Registratie van financiële data alsmede de interne beheersingsmaatregelen daarop vinden digitaal plaats. De digitale inkoopflow geeft informatie over de controle en autorisatie van inkoopfacturen, die hebben geleid tot het boeken van kosten alsmede betalingen.

Voor een deel van de inkoopfacturen geldt dat deze niet door twee medewerkers zijn geautoriseerd. Dit heeft voornamelijk te maken met aflossingen van leningen die als factuur worden klaargezet voor betaling, termijnfacturen, subsidies of periodieke bijdragen. Ook betalingen vanuit Batch1588 naar SNN worden niet door twee medewerkers geautoriseerd. De gemeente geeft aan dat dit past binnen het mandaatbesluit. Wij hebben vastgesteld dat deze facturen juist verwerkt zijn.

4.5 Data-analyse

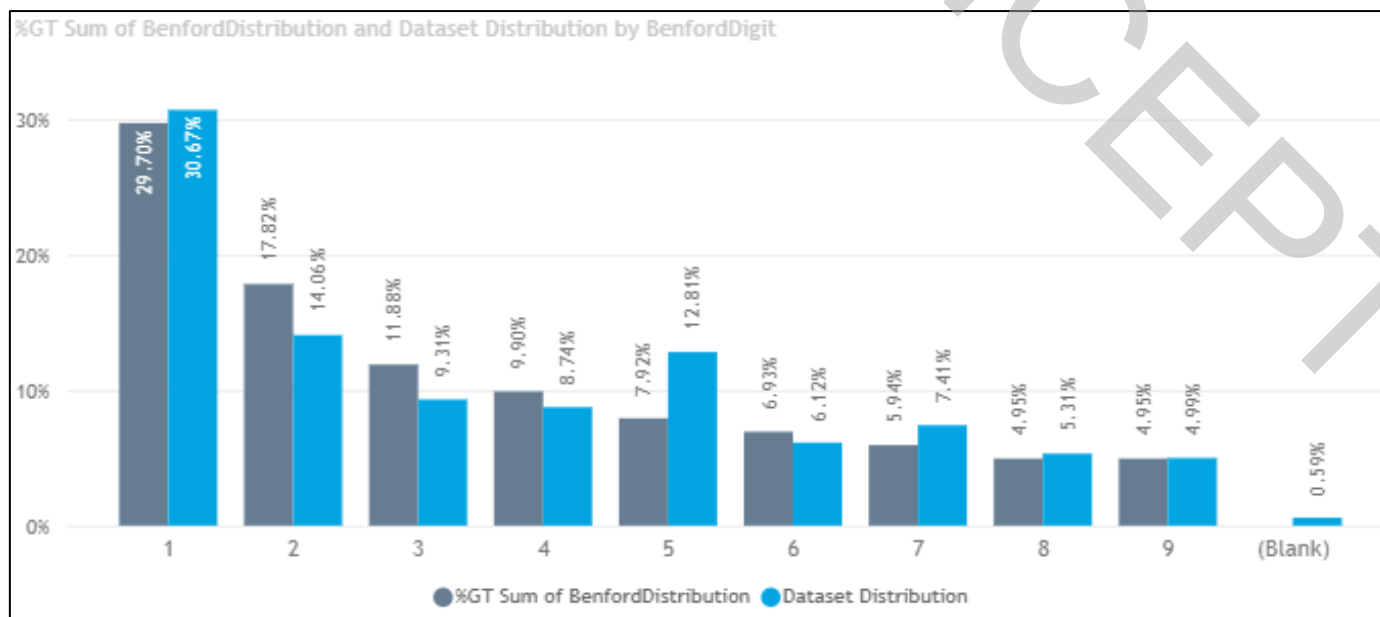
Banktransacties

Data-analyse op uitgevoerde betalingen

Ten aanzien van de betalingsbevoegdheden hebben wij geen frauderisico geïdentificeerd. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd om na te gaan of deze inschatting juist is.

Uit de analyse van de banktransacties blijkt dat:

- ▶ alle batchbetalingen zijn geautoriseerd en betreffen onder andere salarisbatchbetalingen;
- ▶ sprake is van 5 betalingen in het weekend. Dit betreft in totaal € 473,40, hiermee is geen risico op een materiële fraude;
- ▶ sprake is van 29 verschillende crediteuren met hetzelfde bankrekeningnummer, maar dat deze allemaal verklaarbaar zijn;
- ▶ sprake is van 18 crediteuren met meerdere bankrekeningnummers, maar dat deze allemaal verklaarbaar zijn;
- ▶ transacties in lijn liggen met Benford's Law Distribution (dit is een statistisch fenomeen dat beschrijft hoe de eerste cijfers van getallen in veel datasets optreden) met een uitschieter in 5, echter dit is consistent met vorig jaar en daarmee geen aanleiding voor nader onderzoek.

5 transacties
in het weekend

29 verschillende
crediteuren met
hetzelfde IBAN

Geen transacties
met landen met
een verhoogd
corruptierisico

18 crediteuren
hebben meerdere
IBAN

4.6 BBV, WNT en SiSa (1)

Gemeente Eemsdelta leeft de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) na, wel hebben wij enkele aanbevelingen waarmee de informatiewaarde van het jaarverslag vergroot kan worden.

Gemeente Eemsdelta leeft de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) na.

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Eemsdelta de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd. Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag.

Wel hebben wij enkele aanbevelingen waarmee de informatiewaarde van het jaarverslag vergroot kan worden

Het jaarverslag biedt voldoende informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid. In de basis is de kwaliteit van het jaarverslag voldoende. Onderstaand hebben wij een aantal observaties:

- ▶ In de programma's zijn geen indicatoren opgenomen met de realisatie daarvan. Een stuk reflectie op de indicatoren, eventueel afgezet tegen een norm, zou meer informatie opleveren. Nu blijkt niet duidelijk of de realisatie conform de verwachting is en in hoeverre daarmee de juiste beweging is ingezet.
- ▶ De paragraaf verbonden partijen geeft voldoende inzicht in de risico's en de toezichtkwalificatie.

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft voldoende inzicht in frauderisico's en -gevallen

In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over de risico-inschatting, onze verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Wij hebben aandacht besteed aan de toelichtingen die gemeente Eemsdelta heeft opgenomen in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. Wij vinden dat voldoende is toegelicht dat sprake is van een frauderisico-analyse, fraudegevallen en beheersmaatregelen om fraude te voorkomen.

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft inzicht in het vermogen om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Naast het onderwerp fraude hebben wij in onze controleverklaring gerapporteerd over het vermogen van gemeente Eemsdelta om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Gemeente Eemsdelta heeft in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een beschrijving van de risico's en de totstandkoming en omvang van het weerstandsvermogen opgenomen.

4.6 BBV, WNT en SiSa (2)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) wordt nageleefd. Bij de controle van de specifieke uitkeringen die in de SiSa-bijlage 2025 worden verantwoord zijn geen fouten en onzekerheden geconstateerd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2025 niet meer bedragen dan € 246.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 van gemeente Eemsdelta niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2025 van gemeente Eemsdelta voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. Daarbij hebben wij vastgesteld dat de historie van gepubliceerde WNT-verantwoordingen niet volledig is omdat de jaarrekeningen van de voormalige gemeenten niet meer online te vinden zijn.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2025 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2025. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden (zie ook bijlage 5.1.). Dit betreft onrechtmatige aanbestede uitgaven.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025 wordt ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2025. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2025 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren.

Omvang specifieke uitkeringen blijft toenemen

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Eemsdelta, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Voor uw gemeente is sprake van 56 SiSa-regelingen in 2025, een stijging van 2 regelingen ten opzichte van 2024. Van de huidige 56 SiSa-regelingen zijn er 4 nieuw ten opzichte van vorig jaar.

Impact op de balans

De ontvangen voorschotten van de SPUK worden onder de vlottende passiva als vooruitontvangen bijdragen van het Rijk of als nog te ontvangen specifieke uitkeringen. Eventuele opbrengsten worden daarbij naar rato van de uitgaven verantwoord in de staat van baten en lasten. De toegenomen omvang van de SPUK-regelingen is als volgt zichtbaar op de balans van de gemeente:

(x € 1.000)	2023	2024	2025
Nog te ontvangen specifieke uitkering (vordering)	2.683	4.073	2.529
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk (schuld)	173.832	206.307	242.258

Zichtbaar is dat reeds veel gelden als voorschot zijn uitbetaald aan de gemeente. Het vooruitontvangen bedrag bedraagt 53% van het balanstotaal.

4.6 BBV, WNT en SiSa (2)

Aanwending in 2025

Door de gemeente Eemsdelta is in 2025 € 148,9 miljoen aangewend voor de verschillende projecten (2024: € 148,9 miljoen). De vijf grootste regelingen zijn:

(x € 1.000)	Omvang uitkering	Looptijd tot en met boekjaar	Besteding 2025	Totale besteding
C128 Activiteiten in het kader van het versterken van gebouwen in de batch 1.588 (onderdeel d)	117.900*	2032	55.369	108.998
C129 Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024-2030 (onderdelen a t/m c en e t/m i)	430.498	2032	20.934	21.525
C202 Specifieke uitkering: Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel B Verbetering van de sociale cohesie	35.567	2026	6.685	15.353
C203 Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel C Aardbevingsgerelateerde inzet, 4e tranche	11.522	2026	3.961	8.643
C50 SPUK eerste tranche Gebiedsontwikkeling versterking gemeente Eemsdelta	39.963	2028	3.858	39.962

Hieruit is te herleiden dat er nog veel meer middelen zijn toegekend dan tot op heden uitgegeven. Voor deze vijf regelingen is tot en met 2025 30% uitgegeven van de toegekende middelen.

* Dit is een deel van Batch 1588, totaal beschikt bedrag Batch 1588 is € 325.500.000.

5. Bijlagen

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. Gemeente Eemsdelta heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2025 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Indien bij een regeling geen financiële omvang in € is opgenomen, betekent dit dat er geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. De tabel is opgesteld conform de voorgeschreven wijze van rapporteren.

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2025				
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)		Goedkeurend		

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout		
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid		
C33	Derde tranche in verband met de uitvoering van het Nationaal Programma Groningen	Fout		
C33	Derde tranche in verband met de uitvoering van het Nationaal Programma Groningen	Onzekerheid		
C34	Bijdrage Scholenprogramma	Fout		
C34	Bijdrage Scholenprogramma	Onzekerheid		
C34B	Bijdrage Scholenprogramma	Fout		
C34B	Bijdrage Scholenprogramma	Onzekerheid		
C37	Specifieke uitkering Batch 1588	Fout		
C37	Specifieke uitkering Batch 1588	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C38	Nationaal Programma Groningen	Fout	12.836	Onrechtmatige aanbesteding
C38	Nationaal Programma Groningen	Onzekerheid		
C46	SPUK vierde tranche Nationaal Programma Groningen	Fout		
C46	SPUK vierde tranche Nationaal Programma Groningen	Onzekerheid		
C49	Batch 1588 2e tranche	Fout		
C49	Batch 1588 2e tranche	Onzekerheid		
C50	SPUK eerste tranche Gebiedsontwikkeling	Fout	36.319	Onrechtmatige aanbesteding
C50	SPUK eerste tranche Gebiedsontwikkeling	Onzekerheid		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout		
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid		
C127	Activiteiten in het kader van de uitvoering van projecten en werkzaamheden ten behoeve van Nationaal Programma Groningen (onderdeel j)	Fout		
C127	Activiteiten in het kader van de uitvoering van projecten en werkzaamheden ten behoeve van Nationaal Programma Groningen (onderdeel j)	Onzekerheid		
C128	Activiteiten in het kader van het versterken van gebouwen in de batch 1.588 (onderdeel d)	Fout		
C128	Activiteiten in het kader van het versterken van gebouwen in de batch 1.588 (onderdeel d)	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C129	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024–2030 (onderdelen a t/m c en e t/m i)	Fout		
C129	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024–2030 (onderdelen a t/m c en e t/m i)	Onzekerheid		
C201	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel A Nationaal Programma Groningen	Fout	766.535	Onrechtmatige aanbesteding
C201	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel A Nationaal Programma Groningen	Onzekerheid		
C202	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel B Verbetering van de sociale cohesie	Fout		
C202	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel B Verbetering van de sociale cohesie	Onzekerheid		
C203	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel C Aardbevingsgerelateerde inzet	Fout		
C203	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel C Aardbevingsgerelateerde inzet	Onzekerheid		
C204	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel D activiteiten BLOK D Fout	Fout		
C204	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel D activiteiten BLOK D Onzekerheid	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C205	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel E Sociaal-emotionele ondersteuning	Fout		
C205	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel E Sociaal-emotionele ondersteuning	Onzekerheid		
C206	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel F Batch 1.588	Fout		
C206	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel F Batch 1.588	Onzekerheid		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid		
D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie	Fout		
D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie	Onzekerheid		
D12A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten	Fout		
D12A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten	Onzekerheid		
D15	Middelen schoolgebouwen aardbevingsgebied Groningen	Fout		
D15	Middelen schoolgebouwen aardbevingsgebied Groningen	Onzekerheid		
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout		
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Onzekerheid		
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Fout		
E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Onzekerheid		
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout		
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid		
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Fout		
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Onzekerheid		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffairegebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2025	Fout		
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	Fout		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2025	Fout		
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Fout		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Onzekerheid		
H27B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon	Fout		
H27B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon	Onzekerheid		
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	431.100	Onrechtmatige aanbesteding
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid		
H39B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	Fout		
H39B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
J4B	Regiodeals 5e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
J4B	Regiodeals 5e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
J7	Regeling ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo	Fout		
J7	Regeling ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo	Onzekerheid		
J17	Realisatiestimulans	Fout		
J17	Realisatiestimulans	Onzekerheid		
J45	Specifieke uitkering Groningse proeftuinen aardgasvrije wijken	Fout		
J45	Specifieke uitkering Groningse proeftuinen aardgasvrije wijken	Onzekerheid		
J47	Volkshuisvesting	Fout		
J47	Volkshuisvesting	Onzekerheid		
J55	Aanpak energiearmoede	Fout		
J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout		
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout		
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid		
J109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	Fout		
J109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	Onzekerheid		
J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Fout		
J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Onzekerheid		
K2B	Specifieke uitkering gebiedsinvesteringen aanlandlocaties Net op Zee	Fout		
K2B	Specifieke uitkering gebiedsinvesteringen aanlandlocaties Net op Zee	Onzekerheid		
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout		
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid		
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		
M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	Fout		
M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	Onzekerheid		
GRO2 C	Verkeer en vervoer Groningen	Fout		
GRO2 C	Verkeer en vervoer Groningen	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
GRO7 C	Nationaal Programma Groningen	Fout		
GRO7 C	Nationaal Programma Groningen	Onzekerheid		
GRO8 C	Leefbaarheid Groningen	Fout		
GRO8 C	Leefbaarheid Groningen	Onzekerheid		

CONCEPT

Een andere kijk
op waarde

BDO